

POSEBNI USLOVI ZA OSIGURANJE ROBE U KOPNENOM PREVOZU

ZAJEDNIČKE ODREDBE

Član 1.

Prema ovim Posebnim uslovima za osiguranje robe u kopnenom prevozu (u daljem tekstu: Posebni uslovi) osiguravač osigurava, a osiguranik prihvata osiguranje robe u prevozu. Osiguranik može biti samo lice koje ima materijalni interes da osigurani predmet - roba i interesi vezani za robu ne propadnu. Ovaj interes osiguranik mora imati u trenutku nastanka osiguranog slučaja.

ZAKLJUČIVANJE UGOVORA

Član 2.

Osiguranje robe može se ugovoriti zaključivanjem pojedinačnog ugovora ili zaključivanjem opšteg ugovora. Ako se drugačije ne ugovori, prava iz ugovora - polise nisu prenosiva na drugo lice. Ugovor se može zaključiti u svoje ime i za svoj račun ili u svoje ime i za tuđ račun.

ZAKLJUČIVANJE POJEDINAČNOG UGOVORA O OSIGURANJU ROBE

Član 3.

Prilikom zaključivanja ugovora o osiguranju robe, ugovarač osiguranja je dužan da osiguravaču prijavi sve okolnosti značajne za ocenu težine rizika, a koje su mu poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate. Ugovarač osiguranja je dužan da stalno obavještava osiguravača o svakoj promeni okolnosti koja može biti od značaja za ocenu rizika.

Ukoliko osiguravač utvrdi da je ugovarač osiguranja namerno netačno prijavio ili je prećutao okolnosti značajne za ocenu težine rizika, ima pravo da zatraži poništaj ili raskid ugovora u skladu sa zakonom. Ako je ugovarač osiguranja netačno prijavio ili je propustio da da dužno obavještenje, a to nije učinio namerno, osiguravač može po svom izboru izjaviti da raskida ugovor ili predložiti povećanje premije srazmerno većem riziku, u roku od mesec dana od dana saznanja za netačnost ili nepotpunost prijave.

Ove odredbe će se primenjivati i na osiguranja zaključena u svoje ime i za tuđ račun, ako su korisnici osiguranja znali za netačnost prijave ili prećutkivanje okolnosti od značaja za ocenu rizika.

Član 4.

Pojedinačni ugovor se zaključuje pre započetog prevoza robe. Pojedinačni ugovor o osiguranju robe može se zaključiti bilo da pismenu ponudu čini osiguravač bilo osiguranik. Kad pismenu ponudu daje osiguravač, na osnovu podataka dobijenih od ugovarača osiguranja, ugovor je zaključen kad ugovarač osiguranja prihvati ponudu i dostavi osiguravaču prijavu za osiguranje u predviđenom roku.

Član 5.

Prijava za osiguranje mora da sadrži sve elemente koji su obuhvaćeni ponudom osiguravača, a naročito: naziv osiguranika, podatke o predmetu osiguranja (vrsti robe, pakovanju, težini, broju koleta), podatke o drugim interesima koji se osiguravaju uz robu, podatke o prevoznom sredstvu, relaciju prevoza, prijavljene rizike, iznos na koji se traži osiguranje, početak trajanja osiguranja.

Član 6.

Ukoliko prijava za osiguranje ne sadrži sve potrebne elemente, osiguravač može od ugovarača osiguranja zatražiti dopunu prijave sa elementima koji su neophodni za prihvatanje pošiljke u osiguranje. U tom slučaju ugovor je zaključen kad osiguranik dostavi te neophodne podatke.

Član 7.

Ukoliko se prijava za osiguranje sadržajno razlikuje od elemenata datih u ponudi osiguravača, smatra se da ugovarač osiguranja daje novu ponudu. Ako osiguravač ne odgovori na novu ponudu u roku koji je prema uobičajenom toku stvari potreban za odgovor, a u pitanju su osiguranja koja su uobičajena, smatra se da je ponuda prihvaćena. Ne smatra se da je osiguravač prihvatio novu ponudu za osiguranje ukoliko prijavljeni rizici i priroda robe znatno odstupaju od rizika predviđenih ovim opštim uslovima i nomenklaturom roba predviđenom u tarifi.

Član 8.

Kad ugovarač osiguranja daje pismenu ponudu, ugovor je zaključen kad osiguravač prihvati takvu ponudu. Ponuda ugovarača osiguranja mora da sadrži sve elemente predviđene u članu 5. ovih Posebnih uslova. Ako osiguravač ne odgovori na pismenu ponudu u roku koji je prema redovnom toku stvari, potreban za odgovor, a u pitanju su osiguranja koja su uobičajena, smatra se da je ponuda prihvaćena. Ukoliko osiguravač u predviđenom roku zatraži od ugovarača osiguranja dopunu podataka u odnosu na podatke iz ponude osiguranja koji su osiguravaču neophodni za ocenu težine rizika i prihvatanje ponude, a ugovarač osiguranja ne dostavi tražene podatke, smatra se da ugovor nije zaključen.

Član 9.

Ugovor je zaključen kad ugovorne strane postignu sporazum o: osiguraniku, osiguranom predmetu, osiguranim rizicima, približnom iznosu na koji se traži osiguranje, relaciji prevoza, prevoznom sredstvu, premiji osiguranja i uslovima pod kojima je izvršeno osiguranje.

ZAKLJUČIVANJE OPŠTEG UGOVORA O OSIGURANJU ROBE

Član 10.

Opšti ugovor o osiguranju robe zaključuje se u formi ugovora o otvorenom pokriću.

Član 11.

Ugovor o otvorenom pokriću zaključuje se unapred, za osiguranje više pošiljaka istog osiguravatelja koje se prevoze u određenom periodu.

Ovaj ugovor je zaključen kad ga potpišu ugovorne strane.

Osiguravatelj ima pravo da iz ugovora o otvorenom pokriću izuzme robu čija se cena utvrđuje na tržištu (berzanska roba), kao i u slučajevima kada ugovarač osiguranja traži osiguranje za štete koje su isključene iz pokrića prema ovim uslovima, a njihovo se osiguranje inače vrši prema dopunskim uslovima i klauzulama osiguravatelja.

Ovo pravo osiguravatelj ima i u slučaju kad pruža osiguranje od rizika rata i štrajka.

I kad je zaključen opšti ugovor, osiguranik je dužan da osiguravatelju prijavi u osiguranje svaku pošiljku, po pravilu pre njene otpreme.

POLISA OSIGURANJA

Član 12.

Osiguravatelj je dužan da o zaključenom ugovoru izda polisu osiguranja i da je preda ugovaraču osiguranja.

Osiguravatelj može izdati certifikat osiguranja ili drugu ispravu o ugovoru, ukoliko se tako ugovori.

Osiguravatelj izdaje polisu osiguranja prilikom zaključenja ugovora ili u roku koji sporazumno utvrđuju osiguranik i osiguravatelj.

Smatra se da je ugovarač osiguranja prihvatio polisu ukoliko u roku od 48 časova ne stavi osiguravatelju primedbu na njen sadržaj.

Ako je polisa izdata i predata ugovaraču osiguranja, osiguravatelj nije dužan da izvrši svoje obaveze iz zaključenog ugovora pre podnošenja polise, odnosno odgovarajućeg obezbeđenja od strane osiguranika u slučaju gubitka ili uništenja polise.

Član 13.

Polisa osiguranja mora da sadrži sledeće elemente:

- 1) tačan naziv osiguranika i/ili ugovarača osiguranja;
- 2) oznaku neprenosivosti ili prenosivosti, ukoliko je ugovoreno da je polisa prenosiva;
- 3) osigurane rizike;
- 4) naziv robe (pakovanje, težinu, broj koleta);
- 5) osiguranu relaciju;
- 6) datum otpreme pošiljke;
- 7) podatke o prevoznom sredstvu;
- 8) osigurani iznos i ugovorenu vrednost osiguranog predmeta, ukoliko je ta vrednost ugovorena;
- 9) podatak o tome da li je osiguranje izvršeno na bazi plaćene premije ili ne;
- 10) datum prijavlivanja pošiljke u osiguranje;
- 11) datum izdavanja polise;
- 12) podatak o broju izdatih originala polise;
- 13) potpis osiguravatelja.

Ukoliko su ugovoreni neki posebni uslovi ili klauzule, polisa mora sadržati i te elemente.

PREDNOST POLISE U ODNOSU NA OPŠTE USLOVE I UGOVOR

Član 14.

Ugovorne strane mogu pojedina pitanja i drugačije regulisati opštim ili pojedinačnim ugovorom.

U slučaju neslaganja neke odredbe iz opštih, posebnih, dopunskih uslova ili klauzula i neke odredbe iz polise, primeniće se odredbe iz polise.

Prednost u primeni imaju ugovoreni, odnosno polisi priloženi uslovi i klauzule u odnosu na uslove i klauzule koje su unapred štampani na obrascu polise.

Član 15.

Tarifom premija osiguravatelj reguliše slučajeve u kojima odstupa od ovih uslova. Ti slučajevi se odnose na pojedine robe čija priroda to zahteva i koje se osiguravaju prema posebnim uslovima osiguranja. Osiguravatelj je dužan da ugovaraču osiguranja uruči ove Posebne uslove i da to konstatuje na polisi.

PREDMET OSIGURANJA

Član 16.

Predmet osiguranja je roba u prevozu.

Roba je svaka stvar koja može biti predmet prevoza, čija se vrednost može izraziti u novcu, uključujući vozila i mašine koje se prevoze sopstvenim točkovima (per-ax).

Predmet osiguranja mogu biti i drugi interesi koji su vezani za prevoz robe, kao što su:

- 1) carina i troškovi carinjenja;
- 2) troškovi transporta, skladištenja, špedicije, osiguranja i sl.;
- 3) očekivana dobit (osiguranje očekivane dobiti se ograničava na 20 % od vrednosti robe).

PRIMENA OPŠTIH USLOVA

Član 17.

Ovi Posebni uslovi se primenjuju na osiguranje robe u međunarodnom i domaćem prevozu.

a) Međunarodni prevoz

Pod međunarodnim prevozom podrazumeva se prevoz koji se obavlja na osnovu međunarodne prevozne isprave, odnosno kada se otpremno ili uputno mesto ne nalazi na teritoriji Republike Srbije ili kada se osigurava roba u tranzitu.

Pod međunarodnim prevozom, u smislu ovih Posebnih uslova, podrazumevaju se i sledeći slučajevi:

- 1) prevoz proizvedene, dorađene, oplemenjene i slične robe u slobodnoj carinskoj zoni, nezavisno od odredišta, bilo da se radi o domaćem ili stranom kupcu;
- 2) prevoz robe koju je domaći pravni subjekat kupio na konsignacionom skladištu, carinskom magacinu i slično - uvozno ocarinjene na osnovu prijave o zaključenom poslu;
- 3) prevoz robe po teritoriji Republike Srbije koja je kupljena/prodata na paritetu rečna luka u Republici Srbiji/granica u Republici Srbiji, nezavisno od mesta, vremena izdavanja carinske deklaracije ili proratnice i carinskog postupka u celini;
- 4) prevoz reeksportne robe;
- 5) uskladištenje robe posle završenog međunarodnog prevoza.

b) Domaći unutrašnji prevoz

Pod domaćim (unutrašnjim prevozom) podrazumeva se prevoz robe koji se od otpremnog do uputnog mesta obavlja na teritoriji Republike Srbije.

NAČIN PREVOZA

Član 18.

Po ovim Posebnim uslovima, prihvata se svaki oblik kopnenog prevoza koji se vrši sledećim prevoznim sredstvima:

- 1) avionom, železnicom, kamionom, poštom;
- 2) cevovodom
- 3) rečnim plovnim objektom na unutrašnjim vodama,

Ograničenje:

- 1) kombinovan pomorsko-kopneni i rečno-pomorski prevoz ne smatra se kopnenim prevozom;
- 2) prevoz koji se vrši prevoznim sredstvom osiguranika nije predviđen ovim Posebnim uslovima i može se posebno ugovoriti.

ŠIRINA POKRIĆA

Član 19.

Roba u kopnenom prevozu može se osigurati od:

- 1) osnovnih transportnih rizika - po klauzuli "osnovni rizici", ili
- 2) svih transportnih rizika - po klauzuli "svi transportni rizici" (Against all risks-AAR).

Navedene klauzule su posebno odštampane i čine sastavni deo ovih Posebnih uslova.

U slučaju sumnje koju su širinu pokrića stranke ugovorile, smatraće se da su ugovorile pokriće od "osnovnih rizika".

Član 20.

Roba u prevozu može biti osigurana i od pojedinih šteta koje su ovim Posebnim uslovima i klauzulom "svi transportni rizici" isključene iz osiguranja.

Ove se štete - rizici osiguravaju prema posebnim uslovima koji se posebno ugovaraju i za koje se plaća dodatna premija osiguranja.

OSIGURANI IZNOS I VREDNOST OSIGURANOG PREDMETA

Član 21.

Iznos na koji su roba i interesi uz robu osigurani, prema ovim Posebnim uslovima, predstavlja osigurani iznos odnosno sumu osiguranja.

Osiguravač je obavezan da štetu pokrivenu osiguranjem naknadi osiguraniku samo do osiguranog iznosa koji je naveden u ugovoru o osiguranju.

Član 22.

Roba u prevozu može biti osigurana na vrednost koju ima u polaznom mestu u vreme zaključenja ugovora o osiguranju (stvarna vrednost) ili na stvarnu vrednost uvećanu za troškove: prevoza, carine, skladištenja, špedicije, osiguranja i očekivane dobiti (vrednost robe na odredištu).

Ako se drugačije ne dogovori, osigurani iznos naveden u ugovoru ne predstavlja istovremeno i ugovorenu vrednost osiguranog predmeta (robe i interesa uz robu).

Ukoliko je vrednost osiguranog predmeta dogovorno utvrđena, osiguravač može takvu vrednost osporiti prilikom likvidacije štete samo ako je u pitanju očigledna greška ili ako u većoj meri premašuje vrednost robe koju ona ima na odredištu, tako da bi naknada štete na osnovu takve vrednosti omogućila osiguraniku znatan i neopravdan dobitak (neosnovano bogaćenje).

Ukoliko se, pored stvarne vrednosti robe, osiguravaju i drugi interesi vezani za prevoz robe, potrebno je da vrednost svakog od osiguranih interesa bude posebno iskazana, a ukupan zbir vrednosti svih osiguranih interesa predstavlja sumu osiguranja.

Ako ugovorom o osiguranju nije dogovoreno i izričito utvrđena vrednost na koju je roba osigurana na napred predviđen način, prilikom likvidacije štete smatraće se da je roba osigurana na svoju stvarnu vrednost uvećanu za iznos vozarine koja pada na teret osiguranika i troškove osiguranja ali ne više od 20 % od stvarne vrednosti robe.

PREMIJA OSIGURANJA

Član 23.

Premija osiguranja se obračunava po premijskim stopama utvrđenim tarifama osiguravača, a slučajevi u kojima se odstupa od tarife premija regulisani su njenim opštim odredbama.

Ugovarač osiguranja je dužan da plati premiju osiguranja, ali je osiguravač dužan da primi isplatu premije od svakog lica koje ima interes da premija bude plaćena.

Ako nije drugačije ugovoreno, ugovarač osiguranja je dužan da plati premiju osiguranja prilikom zaključenja ugovora.

Premija se plaća u mestu osiguravača, a kao dan uplate premije smatra se dan kad je banci odnosno organizaciji kod koje se vodi račun osiguravača, stigla novčana doznaka u njegovu korist.

Iznose minimalnih premija utvrđuje ovlašćeno stručno lice za preuzimanje rizika, uz mišljenje ovlašćenog aktuara.

NAKNADA ŠTETE

Član 24.

Osiguravač je dužan da štetu pokrivenu osiguranjem likvidira i plati osiguraniku, u skladu sa propisanim zakonima.

Ukoliko je osiguranik, na način predviđen uslovima konstatovao štetu i obezbedio dokumentaciju, osiguravač će osiguraniku naknaditi stvarnu štetu na robi - ali najviše do osiguranog iznosa robe.

Preko ovog iznosa osiguravač će osiguraniku naknaditi samo razumno učinjene troškove spasavanja, preduzete u dogovoru sa osiguravačem, kao i troškove konstatacije štete.

Ako je osigurani iznos manji od stvarne odnosno ugovorene vrednosti robe, osiguravač će osiguraniku naknaditi troškove spasavanja srazmerno između osiguranog iznosa i vrednosti robe.

Član 25.

U svim slučajevima kad osigurana roba po svojim prirodnim osobinama redovno gubi u težini ili je podložna lomu, a ugovorom nije posebno predviđena franšiza - osiguravač će osiguraniku naknaditi osiguranjem pokrivenu štetu, uz odbijanje normama predviđenog procenta redovnog, uobičajenog gubitka.

Član 26.

Osiguravač neće osiguraniku pružiti naknadu za izvedeni potpuni gubitak, osim ako je:

- a) osigurani predmet razumno napušten zato što je njegov stvarni potpuni gubitak neizbežan, kao i
- b) ako bi troškovi popravke, dovođenja u ispravno stanje i troškovi otpreme osiguranog predmeta do odredišta iznosili više od njegove vrednosti koju bi imao na odredištu.

Iznos koji je osiguravač dužan da naknadi osiguraniku ograničava se do osiguranog iznosa.

Ako je roba podosigurana, višak vrednosti robe iznad osiguranog iznosa pada na teret osiguranika.

Član 27.

Ako je, osim robe i drugih interesa osigurana i carina, osigurani iznos se dodatno uvećava za iznos carine.

Osiguravač će osiguraniku naknaditi i osigurani iznos carine, osim šteta koje su isključene iz osiguranja:

- 1) potpuni ili delimični gubitak nastao pre izvršenog carinjenja;
- 2) obaveza plaćanja doprinosa u zajedničkoj havariji i nagradi za spasavanje, osim ako događaj iz koga proističe obaveza plaćanja nije nastao posle plaćene carine.

KLAUZULA O ZAMENI OŠTEĆENIH DELOVA

Član 28.

U slučaju gubitka ili oštećenja nekog dela ili delova osigurane mašine nastalog zbog osiguranih rizika, iznos naknade iz osiguranja ne može biti veći od troškova zamene ili popravke tog dela ili delova, uvećanih za eventualne troškove otpreme i osposobljavanja, ali bez troškova carine - osim ako puni iznos carine nije uključen u osiguranu sumu, kada se takođe naknađuje iznos plaćene carine.

Osiguranje se pruža uz uslov da obaveza osiguravača ni u kom slučaju ne može biti veća od osigurane vrednosti cele mašine.

PODOSIGURANJE I NADOSIGURANJE

Član 29.

Ako je osigurana suma manja od stvarne odnosno ugovorene vrednosti robe i interesa koji su uz robu osigurani, osiguravač će osiguraniku naknaditi štetu, srazmerno odnosu između osiguranog iznosa i stvarne odnosno ugovorene vrednosti robe i ostalih osiguranih interesa.

Ako je osigurana suma veća od stvarne odnosno ugovorene vrednosti osigurane robe, osiguravač će osiguraniku naknaditi štetu u visini stvarne odnosno ugovorene vrednosti osigurane robe i ostalih osiguranih interesa.

Član 30.

Osiguravač može, ukoliko je njegova obaveza na naknadu štete nesporna, na zahtev osiguranika izvršiti isplatu akontacije štete, ali najviše do iznosa nespornog dela svoje obaveze.

REGRESNO PRAVO

Član 31.

Isplatom naknade iz osiguranja prelaze na osiguravača, u granicama isplaćene štete, sva prava koja osiguranik ima prema licima odgovornim za štetu.

Osiguranik je dužan da preduzme sve mere za ostvarenje regresa, kao i da osiguravaču preda, na njegov zahtev, uredno popunjenu i potpisanu ispravu o ustupanju svojih prava prema licu odgovornom za štetu.

Ako osiguranik namerno ili iz krajnje nepažnje propusti da preduzme mere iz prethodnog stava, osiguravač može od naknade iz osiguranja odbiti iznos u visini štete koju je zbog toga pretrpeo, odnosno iznos koji bi verovatno mogao da ostvari od odgovornog za štetu.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32.

Na sve odnose ugovornih strana, koji nisu regulisani ovim Posebnim uslovima, primenjuju se odredbe Opštih uslova za osiguranje robe u prevozu, Zakon o obligacionim odnosima i drugi zakonski propisi Republike Srbije.

Ugovorne strane rešavaće sva sporna pitanja sporazumno, a ukoliko to ne postignu, ugovaraju nadležnost suda prema sedištu osiguravača.

Član 33.

Ovi Posebni uslovi za osiguranje robe u kopnenom prevozu stupaju na snagu i primenjuju se po isteku osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli „SAVA NEŽIVOTNOG OSIGURANJA“ a.d.o. Beograd, a objavljivanje se vrši na dan njihovog donošenja.

Datum početka primene: 15.06.2021.